

РІШЕННЯ
РАЗОВОЇ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ
ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

за спеціальністю 053 Психологія.

на підставі публічного захисту дисертації на тему:

«Психологічне деталювання вчинку волонтерства»

12 лютого 2026 року

Здобувач ступеня доктора філософії Дикий Ярослав Олегович, 1996 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2022 році Західноукраїнський національний університет і здобув освітній ступінь магістра та диплом із відзнакою за спеціальністю Соціальна робота, працює викладачем кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету, виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Психологія».

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 58.082.092, утворена наказом Західноукраїнського національного університету, Міністерства освіти і науки України, м. Тернопіль, від 19 грудня 2025 року № 933 у складі:

Голова разової Гірняк Андрій Несторович, доктор психологічних наук, спеціалізованої професор, завідувач кафедри психології та соціальної роботи вченої ради – Західноукраїнського національного університету.

Рецензенти – Хазратова Нігора Вікторівна, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету;

Бугерко Ярослава Миколаївна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету.

Офіційні Гуляс Інеса Антонівна, доктор психологічних наук, професор, опоненти – професор кафедри практичної психології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;

Лящ Оксана Павлівна, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології та соціальної роботи Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

на засіданні 12 лютого 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки Дикому Ярославу Олеговичу на підставі публічного захисту дисертації «Психологічне деталювання вчинку волонтерства» за спеціальністю 053 Психологія.

Дисертацію виконано у Західноукраїнському національному університеті Міністерства освіти і науки України, м. Тернопіль.

Науковий керівник – Фурман Анатолій Васильович, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що відповідає вимогам пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами). Робота містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, спрямованих на нове вирішення актуального наукового, що має істотне значення для галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія. Дисертацію виконано державною мовою, оформлено відповідно до вимог МОН, обсяг основного тексту відповідає освітньо-науковій програмі закладу та специфіці спеціальності.

Здобувач має 11 наукових публікацій за темою дисертаційної роботи. Основні наукові результати дисертації викладено у чотирьох статтях у фахових наукових виданнях категорії Б, включених до Переліку наукових фахових видань України, затвердженого МОН України. Крім того, здобувач є автором семи публікацій апробаційного характеру. Усі публікації відповідають вимогам пунктів 8 і 9 Порядку та відображають основні наукові результати дисертації:

1. Дикий Я. О. Психосоціальне деталювання як методологічна процедура. *Психологія і суспільство*. 2023. № 2. С. 75-83. (0,8 д.а.) DOI: <https://doi.org/10.35774/pis2023.02.075>

2. Дикий Я. О. Модель емпіричного дослідження волонтерства як вчинкового канону. *Вісник ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Психологія*. 2024. № 71. С. 27-44. (0,75 д.а.) DOI: <https://doi.org/10.34142/23129387.2024.71.02>

3. Furman A.V., Dykyi Ya. O. Goal setting as an act of intentionality in the motivational field of the volunteer deed. *Психологія і суспільство*. 2025. № 2. С. 111-118. (0,7 д.а. / авт. 0,35 д.а. авторський внесок: обґрунтовано, що цілепокладання як свідомісний акт інтенційності формує ядро мотиваційної структури волонтерського вчинку). DOI: <https://doi.org/10.35774/pis2025.02.111>

4. Дикий Я.О. Психодіагностичні особливості психологічного деталювання діяльного компонента вчинку волонтерства. *Наукові інновації та передові технології. Психологія*. 2025. № 8. С. 1401-1416. (0,95 д.а.) DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-8\(48\)-1401-1416](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-8(48)-1401-1416)

5. Дикий Я.О. Вчинок волонтерства як чинник суспільствотворення. *Психосоціальні ресурси особистісного та соціального розвитку в епоху глобалізації* (м. Тернопіль, 4-5 листопада 2022 р.): матер. Міжнар. науково-практичної конференції, в 2 т. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. Т.2. 244 с. С. 38-40 (0,15 д.а.) URL : http://psr.wunu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/11/1-TOM_Materiali-konferencii-1.pdf

6. Дикий Я.О. Психологічне деталювання передситуаційного компонента вчинку волонтерства. *Особистість і суспільство: психосоціальні виміри ковітальної взаємодії* (м. Тернопіль, 28-29 квітня 2023 р.) : матер. Всеукраїнської науково-практичної конференції, Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 319 с. С. 253-255. (0,15 д.а.) URL : <http://psr.wunu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/Zbirnik-kviten-2023-Copy.pdf>

7. Дикий Я.О. Соціально-психологічні аспекти постання волонтерського руху в Україні. *Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна візія та виклики глобалізації* (м. Тернопіль, 19 травня 2023 р.) :

матер. XIX Міжнар. науково-практичної конференції. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 1046 с. С. 934-937. (0,18 д.а.)

8. Дикий Я.О. Мотиваційний компонент вчинку сучасного українського волонтерства. *Психосоціальні ресурси особистісного та соціального розвитку в епоху глобалізації* (м. Тернопіль, 3-4 листопада 2023 р.): матер. II Міжнар. науково-практичної конференції. Тернопіль : ЗУНУ, 2023. 413 с. С. 345-348. (0,2 д.а.)

9. Фурман А.В., Дикий Я.О. Роль психологічної деталі у дослідженні стресових подій. *Трансформаційні процеси соціально-гуманітарної освіти сучасної України в умовах війни: виклики, проблеми та перспективи* (м. Тернопіль, 20-21 червня 2024 р.) : матер. II Міжнар. науково-практичної конференції. Тернопіль : ЗУНУ, 2024. 242 с. С. 53-56. (0,2 д.а. / авт. 0,1 д.а. авторський внесок: запропоновано пізнавальний інструментарій вивчення стресових ковітальних подій) URL : <https://conference.wunu.edu.ua/index.php/tpsgosu/article/view/296/275>

10. Дикий Я.О. Психодіагностичний інструментарій психологічного деталювання вчинку волонтерства. *Психосоціальні ресурси особистісного та соціального розвитку в епоху глобалізації* (м. Тернопіль, 1 листопада 2024 р.) : матер. III Міжнар. науково-практичної конференції, в 2 т. Тернопіль: ЗУНУ, 2024. Т.2. 237 с. С. 153-156. (0,2 д.а.)

11. Pitsun O., Dykyi Ya., Lysyk M., Sobchak A., Poperechna H., Konoplytska O. Comparative analysis of the value-semantic sphere of Ukrainian volunteers using AI. *The Secound International Workshop of Young Scientists on Artificial Intelligence for Sustainable Development: International Workshop of Young Scientists*, Ternopil-Skomorochy, May 8-9 2025. Pp. 225-234. (0,5 д.а. / авт. 0,15 д.а. авторський внесок: здійснено добір і обґрунтування психодіагностичного інструментарію дослідження). URL : <https://ceurws.org/Vol3974/short06.pdf>

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження:

Голова ради: **Гірняк Андрій Несторович**, доктор психологічних наук,

професор, професор кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету, зауважень немає.

Рецензент: **Хазратова Нігора Вікторівна**, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету. *Зауваження:*

1. Доцільним видається подальше уточнення можливостей використання розроблених у дисертації діагностичних підходів до диференційованого вивчення вчинку волонтерства в осіб різного віку, професійної належності та досвіду волонтерської діяльності, оскільки специфіка соціального контексту й рівень задіяння у волонтерських практиках можуть впливати на психологічні механізми здійснення ними відповідного вчинку.

2. Дискусійним залишається питання подальшого вивчення впливу зовнішніх соціальних чинників, зокрема умов воєнного часу, соціальної нестабільності та трансформації громадянської активності, на психологічне узмістовлення вчинку волонтерства, його мотиваційно-ціннісні підстави та рефлексивні наслідки для особистості волонтера.

3. Перспективним напрямом подальших досліджень є аналіз взаємозв'язку цілісного вчинку волонтерства з іншими особистісними ресурсами, зокрема рівнем саморегуляції, емоційної стійкості, емпатії, просоціальної спрямованості, стресостійкості та здатності до смислотворення, що дасть змогу глибше розкрити механізми збереження внутрішньої мотивації та психологічної стійкості сучасних українських волонтерів.

Рецензент **Бугерко Ярослава Миколаївна**, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету. *Зауваження:*

1. Дискусійним видається питання обґрунтування кількості та змістового наповнення виокремлених у роботі модусів зреалізування волонтерства. Зокрема, потребує додаткового теоретичного осмислення, чому саме запропонована кількість модусів є оптимальною для відображення різноманіття волонтерських практик і чи не залишаються поза увагою інші можливі форми

зреалізування волонтерської активності, зумовлені специфікою соціального контексту та індивідуального досвіду волонтера.

2. У прикладному вимірі доцільним виглядає подальше розгортання практичних результатів дослідження у форматі поетапної тренінгової програми, спрямованої на розвиток і підтримку вчинкової активності волонтерів. Зокрема, перспективним є структурування такої програми відповідно до етапів вчинкового циклу (ситуаційного, мотиваційного, дійового та післядійового), що уможливило трансформацію здобутих теоретичних узагальнень у конкретний інструментарій психологічного супроводу волонтерів.

Офіційний опонент **Гуляс Інеса Антонівна**, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри практичної психології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. *Зауваження:*

1. У теоретичній частині роботи було б методологічно продуктивним дещо ширше зіставити авторську процедуру психологічного деталювання з іншими підходами (наративним, феноменологічним), що дало б змогу додатково окреслити межі її застосування.

2. Практичні рекомендації доцільно було б доповнити окремим блоком щодо використання психологічного деталювання у профілактиці емоційного вигорання волонтерів.

Офіційний опонент **Лящ Оксана Павлівна**, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології та соціальної роботи Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. *Зауваження:*

1. У теоретико-методологічному розділі доречно було б здійснити порівняння авторського діагностичного інструменту здобувача з іншими якісними дослідницькими стратегіями, що дозволило б чіткіше окреслити її евристичні можливості у дослідженні вчинку волонтерства.

2. В емпіричному розділі було б доречно дещо конкретизованіше схарактеризувати психологічні деталі, а саме витлумачити їх у формі докладно реконструйованих індивідуально значущих мікроподій, що підсилило б учинковість життєвого досвіду волонтерів.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради.

«Проти» немає.

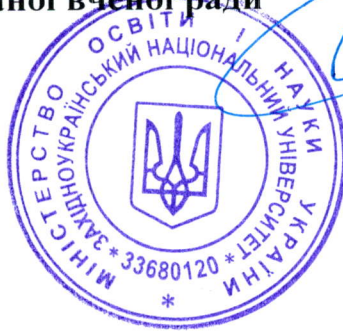
«Утримались» немає.

На підставі результатів голосування спеціалізована вчена рада ДФ 58.082.092 присуджує **Дикому Ярославу Олеговичу** ступінь доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової

спеціалізованої вченої ради

Андрій ГІРНЯК